
Beleidskader accommodaties en subsidies

SOCIAAL DOMEIN

Ontwerp 1 juni 2016

INHOUD

1	Inleiding	3
2	Beleid sociaal domein	4
2.1	Uitgangspunten en kerndoelen.....	4
2.2	Traject Ôs Dörp	5
2.3	Coalitieakkoord.....	6
2.4	Financiële kaders	7
3	Huidige situatie	8
3.1	Accommodaties	8
3.2	Subsidies	8
3.3	Relatie accommodaties - subsidies.....	9
4	Beleidskaders.....	10
4.1	Ontmoetingspunt	10
4.2	Zelfsturing middels overdracht.....	11
4.3	Verdeling verantwoordelijkheid.....	12
4.4	Nieuw voor oud.....	13
4.5	Afstoten bij ontbreken draagvlak	13
4.6	Subsidiebeleid	13
4.7	Meer autonomie dorpen	15
4.8	Perspectief verenigingsleven.....	15
4.9	Flankerend beleid.....	16
5	Uitvoeringsprogramma	16
5.1	Modernisering subsidiesystematiek.....	16
5.2	Subsidieregelingen	18
5.3	Accommodatieprojecten	18
Bijlage 1	Overzicht accommodaties	21
Bijlage 2	Overzicht subsidies	21

1 Inleiding

Leudal kent een actieve gemeenschap. Dat blijkt uit het veelzijdige verenigingsleven en uit de betrokkenheid van inwoners bij hun directe woon- en leefomgeving. De mensen in Leudal hebben oog voor die omgeving, hun dorp en voor de medebewoners. Met elkaar en voor elkaar. Het vormt de basis van een samenleving waarin het goed toeven is. Van oudsher ondersteunt de gemeente activiteiten en initiatieven op het gebied van jeugdwerk, sport, cultuur, zorg, recreatie, etc. Veel activiteiten worden door de gemeente mede gefinancierd (subsidies) en er is gezorgd voor een plek waar deze kunnen plaats vinden (accommodaties). Kortweg zijn dit de thema's van dit beleidskader.

Al enige tijd bestaat behoefte om het beleid tegen het licht te houden. Immers, met de herindeling vormen de zestien dorpen een nieuwe eenheid. Dat vraagt om een eenduidige lijn, zonder plaatselijke verschillen uit het oog te verliezen. Verder hebben we te maken met veranderingen in de samenleving, zoals de demografische ontwikkeling: minder jongeren, meer ouderen en een daling van het totaal aantal inwoners. Voor hun ontplooiing en vrijetijdsbesteding zijn bewoners minder afhankelijk van plaatselijke voorzieningen dan vroeger het geval was. Anderzijds wordt van iedereen verwacht om zich in te zetten voor de lokale samenleving en hun naasten: de participatiesamenleving.

Tegelijkertijd is de visie op de rol van de overheid veranderd. Minder het voortouw nemen, meer faciliteren en ruimte geven aan inwoners om zelf dingen te doen en te regelen. De gemeente ontwikkelt zich als partner bij het nastreven van maatschappelijke doelen. Een partner weliswaar met minder financiële mogelijkheden dan in het verleden het geval was, maar niet minder gedreven om ten dienste te staan van de inwoners.

Dit *Beleidskader accommodaties en subsidies* is mede gebaseerd op beleidsdocumenten en onderzoeken die de afgelopen jaren zijn verschenen. Ook is rekening gehouden met het coalitieakkoord "Op vertrouwen een toekomst bouwen". Hoofdstuk 2 wordt hieraan gewijd. Inhoudelijk baseren we ons op de strategische visie 'Leven in Leudal'. Hoofdstuk 3 werpt een blik op de huidige situatie: hoe ziet het patroon van accommodaties en subsidies er momenteel uit? In de bijlagen wordt hiervan een gedetailleerd overzicht gegeven.

De beleidskaders komen in hoofdstuk 4 aan bod. Veel aspecten die in het verleden zijn genoemd komen hierin terug. Wat betreft de hoofdlijnen hebben raadsleden inbreng geleverd tijdens een raadsinformatiebijeenkomst op 5 april jl. en in kleiner verband op 3 mei, samen met vertegenwoordigers van de meest betrokken organisaties. Verder is geput uit de opbrengst van het traject Õs Dörp. Die inbreng is vooral terug te vinden in het uitvoeringsprogramma, hoofdstuk 5, dat voortbouwt op dat traject.

Het resultaat dat voorligt geeft richting aan het beleid. In overleg met betrokkenen zal dit verder worden uitgewerkt. Voor ogen staat een actieve samenleving, toekomstgericht, waar inwoners zich kunnen ontplooiën, ontspannen en hun leefomgeving mee kunnen bepalen. Uiteindelijk is dát waar het om gaat.

★

2 Beleid sociaal domein

Onder 'sociaal domein' verstaan we alle sectoren die te maken hebben met de sociale kant van het gemeentelijke beleid. In deze nota gaat het vooral om welzijn, sport, cultuur en zorg. Veel inwoners zijn hierbij betrokken, als deelnemer, begeleider of als organisator. De afgelopen jaren is het beleid vastgelegd in een aantal documenten. We noemen:

- Strategische Visie 2020 'Leven in Leudal', 2013
- Subsidiebeleidskader 2009
- Accommodatiebeleid Leudal 2012
- Beleidsplan WMO 2015-2016
- Beleidsplan Jeugdhulp 2014-2016
- Koersnotitie accommodaties 2014
- Kadernota's 2015 en 2016
- Meerjarenbegrotingen 2015-2018 en 2016-2019
inclusief de hierbij aangenomen moties en amendementen

De beleidsinhoud is hiermee op hoofdlijnen bepaald. De consequenties voor de accommodaties en het subsidiebeleid zijn echter nog niet getrokken. Naast de genoemde beleidsdocumenten zijn een tweetal rapporten relevant die door de rekenkamer zijn uitgebracht, te weten:

- Rekenkamerbrief Subsidiebeleid 2010
- Rapport rekenkamer Gemeenschapshuizen 2014

Deze zijn betrokken bij de afwegingen die in hoofdstuk 4 zijn gemaakt. In onderstaande paragraaf zal de beleidsinhoud kort worden samengevat. De nieuwe beleidskaders liggen in het verlengde hiervan.

2.1 Uitgangspunten en kerndoelen

Met de strategische visie 'Leven in Leudal' is ingespeeld op tal van maatschappelijke veranderingen. In het licht daarvan is de rol en positie van de gemeentelijke overheid opnieuw gedefinieerd. Voor ogen staat om het zelforganiserend vermogen van de burger te versterken, waardoor deze minder afhankelijk is van de overheid. De gemeente zal anders te werk moeten gaan door minder bureaucratie, het creëren van kansen voor de burger, meer samen te werken en vooral ook door los te laten en ruimte te geven aan de samenleving. Dit zijn de centrale uitgangspunten bij de ontwikkeling van nieuw beleid.

Uit de strategische visie en de andere genoemde documenten komen de volgende kerndoelen van het gemeentelijk beleid naar voren:

a) Zelfsturing dorpsgemeenschappen

De focus ligt op het zelfsturend vermogen van de afzonderlijke dorpen. Door de gemeente zal ruimte worden geboden aan burgerinitiatieven. Dit wordt zo nodig ondersteund en gefaciliteerd. Het moet resulteren in: minder door de gemeente, meer in de dorpen door de mensen zelf. Deze ontwikkeling geldt voor de zorg, onderlinge hulp, evenals bij het in stand houden van accommodaties, sportfaciliteiten en verenigings- en culturele activiteiten. Waar de zelfsturing nog niet goed van de grond komt, kan de gemeente besluiten tijdelijk zelf het initiatief te nemen om ontwikkelingen in de gewenste richting te leiden.

b) Leefbaarheid in de kernen

Het in stand houden van de leefbaarheid is een centrale boodschap in 'Leven in Leudal'. Leefbaarheid is een begrip met vele aspecten, fysiek en sociaal. Een belangrijk element betreft de sociale samenhang, onder meer tot uiting komend in sociale netwerken van mensen, verenigingen, ondernemingen en de gemeente. Het is niet alleen iets dat zich op dorpsniveau afspeelt, maar ook tussen de dorpen. De gemeente draagt actief bij aan het versterken ervan.

c) Ontwikkelingsmogelijkheden jeugd, preventie

Het bieden van ontwikkelingsmogelijkheden voor de jeugd is een ander kerndoel. Het is, afgezien van het onderwijs, een opgave die in de eerste plaats ligt bij ouders en bij lokale organisaties die uiteenlopende activiteiten aanbieden voor de jeugd. Denk aan sport, cultuur, natuur en ontspanning. Van oudsher wordt dat door de gemeente ondersteund via subsidies en het beschikbaar stellen van ruimtelijke voorzieningen. Jeugdbeleid behelst ook preventie, evenals zorg als dat nodig is. De rol van de gemeente is hierbij versterkt door de nieuwe jeugdwet.

d) Sport/bewegen en gezondheid

De ondersteuning van sportactiviteiten dient meerdere doelen, zoals fysieke ontwikkeling, gezondheid en sociale omgang onderling en met andere groepen. Vanuit de Wmo-invalshoek wordt in dit verband gesproken van pedagogische basisvoorzieningen (waartoe al het jeugdwerk wordt gerekend), waaraan ook een preventieve functie wordt toegekend. Als het gaat om ouderen is het in beweging blijven goed voor de conditie en voor sociale contacten; het draagt daarmee bij aan het zo lang mogelijk zelfstandig wonen en leven.

e) Culturele ontwikkeling.

Belang wordt gehecht aan het koesteren van de sociale en culturele identiteit. Leudal wil een aantrekkelijk en veelzijdig leefmilieu bieden. Het aanbod op cultureel gebied is daarvan een onderdeel. Het bindt de mensen die er wonen en voor nieuwe inwoners is het één van de dingen waarop men let.

f) Zelfredzaamheid, onderlinge hulp

Iedereen moet kunnen meedoen aan de samenleving. We willen niet dat mensen zich buitengesloten voelen. In de kern is dit de ambitie van het Wmo-beleid. Het is niet iets dat de gemeente van bovenaf kan regelen. De samenleving die voor ogen staat hangt af van de inzet van inwoners en van maatschappelijke organisaties. De gemeente stelt zich daar niet boven, maar wil zich positioneren als één van de partners om deze ambitie te realiseren.

g) Zorg voor mensen in de knel

Door omstandigheden of eigen toedoen kunnen sommigen zodanig in de knel komen dat hulp of ondersteuning geboden is. Dat kan vanuit de directe leefomgeving, maar soms is professionele hulp gewenst. De gemeente neemt hierbij haar verantwoordelijkheid. We streven naar zelfregie en onderlinge hulp, maar er zal altijd een vangnet moeten zijn. Daartoe rekenen we ook het armoede- en minimabeleid, inclusief de fondsen om deelname aan maatschappelijke activiteiten te bevorderen.

2.2 Traject Ôs Dörp

In de strategische visie worden trajecten voorgesteld richting de burger en maatschappelijke partners om de samenwerking gestalte te geven. Het traject Ôs Dörp is hiervan een goed voorbeeld. Van september 2015 t/m januari 2016 heeft in alle dorpen een informatie- en discussiebijeenkomst plaats gevonden. De bijeenkomsten stonden in het teken van bewustwording, een besef dat er iets moet veranderen. Er is gesproken over uiteenlopende thema's en er was veel ruimte voor nieuwe ideeën en initiatieven. De deelnemers aan de

bijeenkomsten hebben een waardevolle inbreng geleverd die van invloed is geweest op het beleidskader. Vooral in het uitvoeringsprogramma (hoofdstuk 5) is veel terug te vinden wat tijdens de bijeenkomsten is besproken.

Om nieuwe ontwikkelingen een kans te geven heeft de raad in juli 2015 een budget "facilitering Ôs Dörp" van € 500.000,- beschikbaar gesteld. Dit is bestemd voor 'het ondersteunen van het veranderingsproces en de begrotingstaakstelling m.b.t. accommodaties, subsidies en vastgoed'. Het zijn procesgelden, nodig om in onderlinge samenwerking de gewenste oplossingen te realiseren. Het budget kan worden ingezet voor: 1) initiatieven vanuit de gemeenschap, 2) initiatieven door de gemeente en 3) het versterken van de eigen kracht en vaardigheden van verenigingen en andere maatschappelijke initiatieven. Het budget is beschikbaar gesteld t/m 2017. Een verlenging naar 2018 is gewenst. Immers, de beleidskaders krijgen nu pas gestalte en accommodatieprojecten zijn vaak complex en kosten tijd om te realiseren.

Tijdens de rondgang in de gemeente bleek hoezeer de dorpen verschillen in kansen, mogelijkheden en bedreigingen. In een aantal dorpen zijn de bewoners al actief bezig om op meerdere terreinen de gemeenschap vitaal te houden (cultureel, omgeving, sociaal). Aan de gemeente is gevraagd dit proces te ondersteunen en om als partner duurzame afspraken te maken over accommodaties, voorzieningen en financiering van activiteiten. Andere dorpen ondervinden vooral bedreigingen waarvoor nog geen duidelijke oplossingen of maatregelen voorhanden zijn. Hier wordt aan de gemeente gevraagd om meer inzet te tonen en duidelijkheid te geven over de toekomstmogelijkheden.

Voor de ontwikkeling van toekomstperspectieven is de kracht en inventiviteit nodig van de lokale gemeenschap. Het is een samenspel van dorpsraden, verenigingen en stichtingen, commerciële partijen en particulieren die zich willen inzetten voor hun woon- en leefomgeving. Het gaat om eigen kracht, eigen verantwoordelijkheid, waarbij de gemeente als partner betrokken is. Als nieuwe plannen worden gemaakt moeten ze voldoen aan eisen van kwaliteit, bereikbaarheid en ze dienen financieel solide in elkaar te zitten. Nieuwe ideeën moeten worden uitgewerkt in een businessplan, nodig om vertrouwen te wekken. Het budget Ôs Dörp kan daarvoor worden ingezet.

2.3 Coalitieakkoord

In het Coalitieakkoord "Op vertrouwen een toekomst bouwen" wordt eveneens richting gegeven aan het nieuwe subsidie- en accommodatiebeleid:

Accommodaties

Grote projecten worden gesteund wanneer er wordt voldaan aan een nog op te stellen beoordelingskader wat onderdeel uitmaakt van het accommodatiebeleid. Deze projecten dienen een kernoverstijgende of regionale functie te vervullen waarbij rekening wordt gehouden met mogelijke negatieve gevolgen voor reeds in de kern aanwezige accommodaties en gemeenschapshuizen. Ook is een sluitende exploitatie vereist en zal er aanspraak gemaakt kunnen worden op een relatieve financiële bijdrage van de gemeente. Hiervoor kunnen vrijkomende beleggingsgelden worden ingezet. In de kadernota komt het college met een uitwerking van het kader waarin maatwerk het uitgangspunt zal zijn. Gebruikers van gemeentelijke accommodaties worden gestimuleerd om zelf de accommodaties te beheren of helemaal over te nemen, zodra ze aan de maat zijn gebracht.

Subsidies

Er wordt niet bezuinigd op subsidies totdat er in 2016 een nieuw subsidiebeleid is vastgesteld. De bedragen die voor de stichtingen en verenigingen beschikbaar zullen zijn, zijn gebaseerd op het nieuwe beleid. Hierin zal de nadruk meer liggen op de bijdrage aan de maatschappelijke functie die de stichting of vereniging heeft. Voor de subsidiebijdrage van de gemeente gaan de volgende punten onderdeel van de afweging maken:

- Gelijkheid waar mogelijk, maar niet alle verenigingen zijn gelijk. Eenheid door verscheidenheid.
- Stichtingen en verenigingen die een belangrijke maatschappelijke functie vervullen worden meer ondersteund dan stichtingen en verenigingen die dat niet doen. Hier zullen kwaliteitscriteria voor worden opgesteld.
- De exploitatie en balans van de stichtingen en verenigingen worden hierbij in samenhang bekeken.

Belangrijk blijft de toegankelijkheid, iedereen moet lid kunnen worden en blijven van een stichting of vereniging. Men zal tevens aanspraak kunnen blijven maken op een financiële bijdrage voor de organisatie van activiteiten met een duidelijke maatschappelijke functie. Het muziekonderwijs gaat onderdeel uitmaken van het nieuwe subsidiebeleid. In de kadernota komt het college met een uitwerking van het kader.

2.4 Financiële kaders

Met de vaststelling van de begroting 2015 is besloten tot een financiële taakstelling van 1,6 miljoen op het gemeentelijk vastgoed, in fasen te realiseren. De gemeenschapshuizen en sportvoorzieningen vormen een flink deel van het vastgoed. Welk deel van de taakstelling hierop betrekking heeft is niet op voorhand bepaald. De jaarlijkse netto kosten van de accommodaties sociaal domein bedragen ca. 3,2 miljoen euro.

Het merendeel van de kosten betreft kapitaallasten en onderhoud (respectievelijk 1,7 miljoen en ruim 0,8 miljoen). De taakstelling kan enkel worden gerealiseerd als een substantieel deel van de accommodaties wordt afgestoten, al dan niet met behoud van de functie. Dit laatste is afhankelijk van het draagvlak voor instandhouding van de voorziening. Met de beleidskaders 4.2 en 4.3 wordt ingezet op dat proces dat met de nodige zorgvuldigheid dient plaats te vinden. Het financieel resultaat is afhankelijk van de snelheid die hierbij kan worden betracht. Tussentijdse evaluatie is nodig om te zien of koers wordt gehouden.

De begroting 2015 bevat eveneens een taakstelling op de uitgaven voor subsidies. Deze zijn momenteel verwerkt middels een algemene korting in de subsidieregelingen, van toepassing in 2017, vooralsnog een kwantitatieve benadering.

In het coalitieakkoord “Op vertrouwen een toekomst bouwen” staat ten aanzien van de gemeentefinanciën het volgende opgenomen: De begroting dient structureel sluitend te zijn. Dit betekent dat de gestelde financiële bezuinigingsdoelen gehaald dienen te worden. We gaan op zoek naar extra financiële ruimte binnen de begroting. De organisatie wordt opgedragen een bezuinigingsinspanning te leveren waarbij nadrukkelijk alle posten nogmaals worden doorgelicht op nut en noodzaak. Externe partijen zoals de Veiligheidsregio en de BsGW dienen ook bij te dragen aan de bezuinigingen. Tot slot, de inzet van al deze maatregelen is erop gericht de lasten binnen de gemeentelijke begroting terug te dringen. Afhankelijk van de resultaten hiervan kan er ruimte ontstaan om de voorgenomen bezuinigingen op bijvoorbeeld verenigingen en het beheer van de openbare ruimte te verzachten. Een structureel sluitende begroting is bij dit alles leidend.

Het beleidskader dat nu voor ligt geeft richting aan de opnieuw vast te stellen subsidie-regelingen die gelden vanaf 2017.

3 Huidige situatie

3.1 Accommodaties

Met accommodaties worden activiteiten van inwoners gefaciliteerd. Het verenigingsleven (sport, muziek, toneel, jeugdwerk) vindt er onderdak, evenals een scala aan andere activiteiten, zoals ontmoeting, onderlinge zorg, ontspanning, kunst en cultuur. Momenteel liggen verspreid over de gemeente bijna honderd objecten die tot het sociaal domein kunnen worden gerekend. Deels eigendom van de gemeente, deels in handen van particulieren. In bijlage 1 wordt hiervan een totaaloverzicht gegeven, waarbij de accommodaties zijn gerangschikt naar de dorpen. Kort samengevat:

- 16 gemeenschapshuizen (incl. cultureel centrum)
- 20 binnensportaccommodaties (waarvan 2 tennishallen)
- 25 buitensportaccommodaties (waarvan 9 tennisparken en een atletiekbaan)
- 7 jeugdhonken
- 7 schuttersvelden
- 4 zwembaden

Verder kennen we enkele beugelaccommodaties en terreinen voor ruitersport. Een aantal sportaccommodaties beschikt over een clubgebouw. In totaal zijn 76 objecten eigendom van de gemeente. Als we de clubgebouwen even buiten beschouwing laten, dan gaat het om 62 gemeentelijke accommodaties voor sport, welzijn en cultuur, in eigendom van de gemeente.

Het patroon van sportaccommodaties en gemeenschapshuizen is historisch zodanig gegroeid dat Leudal momenteel wat ruim in het jasje zit; de bezettingsgraden zijn niet optimaal. Slechts een derde van de besturen van gemeenschapshuizen vindt dat de bezetting 'goed' is (rekenkamerrapport 2014). De meesten noemen de bezetting 'redelijk', maar geven aan dat deze vroeger veel beter was.

In 2015 is een onderzoek uitgevoerd door het bureau Public Result. Hierbij is gelet op de financiële taakstelling en op de demografische ontwikkeling. De resultaten staan in het rapport Verdieping Transitieatlas. De raad heeft hiervan destijds kennis genomen. Public Result schetst een viertal scenario's die worden beschouwd vanuit de aspecten financiën, bereikbaarheid en kwaliteit. De scenario's leiden tot een aanzienlijke vermindering van het aantal accommodaties. Zowel bij functionele clustering als bij clustering naar centrumkernen resteert minder dan de helft.

In de beleidskaders die hierna volgen hangt het perspectief vooral af van het draagvlak om de voorziening over te nemen. Dus niet top-down een sanering in gang zetten, maar bottom-up kansen geven accommodaties in stand te houden. Daar hoort onvermijdelijk bij dat bij onvoldoende draagvlak de voorziening wordt afgestoten.

3.2 Subsidies

Het huidige subsidiebeleid heeft zijn wortels in de voormalige gemeenten. In 2009 is een harmonisatie doorgevoerd. Criteria en normen werden geüniformeerd. Verder betrof het vooral een voortzetting van het beleid van de voormalige gemeenten, passend voor de toenmalige situatie, wetend dat op zeker moment vanuit de nieuwe context het beleid zou worden geëvalueerd. De knel op de gemeentefinanciën heeft dit versterkt. Met de begroting 2015 is besloten tot een taakstellende bezuiniging. Voor 2016 is deze deels opgeschort in afwachting van het nieuwe subsidiebeleid.

In het gemeentelijk subsidiebeleid wordt een onderscheid gemaakt tussen enerzijds professionele organisaties en anderzijds verenigingen en stichtingen die door vrijwilligers worden gerund. De professionele organisaties ontvangen een budgetsubsidie waarvoor een afgesproken tegenprestatie wordt geleverd. Het gaat hierbij om activiteiten waarvoor een specifieke professionele deskundigheid is vereist. De gemeente wil hierbij nadrukkelijk sturen op de voorziening die wordt geboden.

Vrijwilligersorganisaties ontvangen jaarlijks een activiteitsubsidie. Het is een vorm van waardering voor het werk dat ze doen. Aan de activiteiten worden geen eisen gesteld, behalve dat ze vallen binnen de doelstelling van de organisatie. Bij vrijwilligersorganisaties is sprake van verschillende subsidiemethoden die vaak in combinatie voorkomen:

- Toekenning van een jaarlijks vast bedrag.
- Bedrag per (jeugd)lid.
- Tegemoetkoming in huisvestings- en apparaatskosten tot een bepaald maximum.

Tot slot kennen we de eenmalige subsidies voor bijvoorbeeld investeringen of voor bewonersinitiatieven, waarvoor t/m 2015 het leefbaarheidsfonds beschikbaar was. Het fonds maatschappelijke activiteiten (FMA) is hiervan de opvolger. In samenhang met de veranderingen geïnitieerd door het participatietraject Ôs Dôrp worden verenigingen, vrijwilligers en beheerders ondersteund bij het daadwerkelijk doorvoeren van de gewenste overgang van algemene subsidiëring naar ondersteuning van (maatschappelijke) activiteiten, aldus de toelichting bij de begroting 2016.

Momenteel worden 274 verenigingen en stichtingen gesubsidieerd die op vrijwillige basis een veelheid aan activiteiten uitvoeren. De gemeente geeft hier jaarlijks ongeveer € 900.000,- aan uit. Het gaat om jeugdclubs, sportverenigingen, muziekverenigingen, schutterijen, toneel, kindervakantiewerk, senioren groepen, vrouwenverenigingen, heemkunde, volksfeesten, zonnebloem e.a. Bijlage 2 bevat een totaaloverzicht met aantallen en bedragen.

Aan het werk van professionele organisaties wordt jaarlijks ca. 5 miljoen besteed. Het merendeel (3,7 miljoen) gaat naar jeugdhulp, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en voor- en vroegschoolse educatie (VVE). Een deel van deze uitgaven wordt gedekt door rijksmiddelen. Daarnaast wordt 1,3 miljoen besteed aan maatschappelijk werk, bibliotheek, muziekonderwijs, peuterspeelzalen, veiligheidshuis e.a., zie eveneens bijlage 2.

Waarderen en subsidiëren is niet hetzelfde. Mocht subsidie wegvallen dan zegt dat niets over de waarde van de activiteit voor de deelnemers of de gemeenschap. Die is er vaak onmiskenbaar, zoals zoveel waardevolle activiteiten het doen zonder overheidssteun. Mocht subsidiëring worden beëindigd, dan is dat geen diskwalificatie. De activiteiten zijn prima en worden gewaardeerd, alleen de overheid hoeft hierbij niet altijd een rol te spelen. Een recent voorbeeld zijn de buurtverenigingen die sinds 2016 geen subsidie meer ontvangen. Niettemin spelen ze een belangrijke rol voor de leefbaarheid in een dorp. Als het beleid verder wordt toegespitst op de kerndoelen is het mogelijk dat de gemeente nog meer zaken overlaat aan de initiatiefnemers, in de verwachting dat de activiteiten gewoon blijven bestaan.

3.3 Relatie accommodaties - subsidies

Zowel accommodaties als subsidies zijn instrumenten om het gemeentelijk beleid te realiseren. Het zijn twee manieren waarop maatschappelijke activiteiten worden gefaciliteerd. Momenteel worden ze vaak gelijktijdig ingezet. Bijvoorbeeld een vereniging die gebruik maakt van een gemeenschapshuis wordt indirect gesubsidieerd omdat geen kostendekkend tarief in rekening wordt gebracht. Daarnaast ontvangt de vereniging een subsidie voor de activiteiten, vaak

inclusief een bijdrage in de huisvestingskosten. Op deze manier wordt via twee wegen door de gemeente de huisvesting gesubsidieerd.

Het is denkbaar om huurtarieven voor gebruikers van accommodaties te verhogen tot een kostendekkend niveau en verenigingen via subsidies te compenseren. Dit leidt echter tot problemen bij maatschappelijke activiteiten die niet worden gesubsidieerd, zoals buurtverenigingen en recreatieve sportgroepen. De fors hogere tarieven zullen dan een drempel vormen om van de accommodatie gebruik te maken.

In de rekenkamerbrief Subsidiebeleid (2010) wordt een omgekeerde redenering gevolgd door prioriteit te leggen bij het accommodatiebeleid, via welke de facilitering van activiteiten plaats vindt. Als perspectief wordt een afschaffing van subsidies genoemd, zodanig dat de middelen worden ingezet voor het accommodatiebeleid. Beleidskader 4.6 gaat een stapje in die richting. We volgen echter niet de lijn om alle subsidies te beëindigen, immers subsidies zijn een bijdrage in de kosten van activiteiten, niet alleen voor huisvesting.

4 Beleidskaders

In dit hoofdstuk wordt het beleid voor de komende jaren uitgelijnd. De inhoudelijke kaders staan letterlijk in kaders vermeld. Het zijn richtlijnen op basis waarvan het beleid de komende periode in praktijk zal worden omgezet. Telkens wordt een toelichting gegeven en een aanpak vermeld.

Onderstaande beleidskaders dragen bij aan de realisatie van de strategische visie. Het is een doorvertaling ervan. Tegelijkertijd wordt hiermee een richting gekozen die noodzakelijk is in het licht van de financiële taakstellingen en het lange termijndenken dat hiermee gepaard gaat. Door de mate van abstractie kan in dit stadium geen concrete financiële doorrekening worden gemaakt. Dat wordt iets voor de operationele fase, volgend na vaststelling van onderhavig document.

4.1 Ontmoetingspunt

Elk dorp beschikt over een ontmoetingspunt op maat, dus afgestemd op de lokale behoefte. Het is een plaats waar inwoners elkaar treffen en waar activiteiten kunnen plaats vinden, met name voor hen die aangewezen zijn op voorzieningen in het dorp.

Dit beleidskader is niet nieuw. Al in 2012 is dit door de raad vastgelegd. Door het hier te vermelden wordt het belang ervan nogmaals bevestigd. Het ontmoetingspunt kan samen vallen met het gemeenschapshuis, maar ook een andere ruimte kan hiervoor in aanmerking komen, zoals een vrijgekomen schoolgebouw of een accommodatie waarin ook andere voorzieningen zijn gehuisvest (versterking multifunctionaliteit). Het ontmoetingspunt wordt door de gebruikers georganiseerd en geëxploiteerd.

Een fysieke ruimte voor ontmoeting en activiteiten is van belang voor de sociale samenhang, activering, nieuwe initiatieven en daarmee voor de leefbaarheid van een dorp. De omvang van het ontmoetingspunt is afhankelijk van de grootte van de kern en de gebleken behoefte (maatwerk). In overleg met de gemeente wordt een basisniveau vastgesteld. Uitgangspunt is

dat de gebruikers het beheer van het ontmoetingspunt ter hand nemen. Als het belang ervan wordt onderschreven zijn er ook mensen die er hun schouders onder willen zetten.

Voor het bepalen van de behoefte kan gekeken worden naar de huidige activiteiten en de aantallen deelnemers. Bij een prognose moet rekening worden gehouden met de demografische ontwikkeling. De mate waarin activiteiten in de toekomst wijzigen of vernieuwen kan moeilijk vooraf worden overzien. De praktijk zal leren welke kant het op gaat. Met de ruimtelijke voorziening zal hierop moeten worden ingespeeld.

4.2 Zelfsturing middels overdracht

Gemeenschapshuizen en sportaccommodaties zijn van en voor de gemeenschap. Ze worden bij voorkeur overgedragen aan een beheerstichting, aan de hoofdgebruiker of aan een commerciële partij die de gemeenschapsfunctie kan waarborgen.

Het versterken van zelfsturing in de dorpsgemeenschappen is één van de centrale uitgangspunten in de strategische visie 'Leven in Leudal'. Hierbij wordt uitgegaan van de eigen kracht en het organisatievermogen in de dorpen. In deze visie past het overdragen van het eigendom van accommodaties. Als deze een breder bereik hebben dan de eigen kern, ligt samenwerking met andere dorpen voor de hand. Het budget Ôs Dörp biedt de mogelijkheid om de transitie te ondersteunen. De gemeente zal dit proces actief stimuleren.

Overdracht vindt plaats tegen een overeen te komen bedrag, onder voorwaarde dat de functie ook op lange termijn in stand wordt gehouden. Het proces van overdracht zal gefaseerd zijn beslag krijgen. De ene voorziening is meer kansrijk voor overdracht dan de andere. Bij de aanpak van lopende knelpunten zal nadrukkelijk naar dit perspectief worden gekeken.

De gemeente zorgt op voorhand voor een goede staat van de voorziening, is bereid tot investeringen in duurzaamheid en zal bijdragen in de kosten van groot onderhoud. De nieuwe eigenaar bespaart huurkosten (zoals bij sportvoorzieningen) en kan het gebruik en het onderhoud zelf organiseren, eventueel in samenwerking met andere vergelijkbare organisaties.

Ook ander gemeentelijk vastgoed in het sociale domein wordt in principe aan de gebruikers overgedragen c.q. verkocht (clubgebouwen, jeugdhonken, schuttersvelden, etc.).

In haar rapport Gemeenschapshuizen (2014) noemt de rekenkamer een aantal factoren die van belang zijn voor het succes van gemeenschapsaccommodaties. Hieronder een selectie:

- a. Zelfsturing als leidende gedachte bij de organisatie.
- b. Een ondernemende exploitant en beheerder (in dienst van het gemeenschapshuis).
- c. Een professionele en ondernemende staf is rendabel.
- d. Het bestuur is vervlochten met de gemeenschap.
- e. Het bestuur kent het materieel eigendom van het gemeenschapshuis.
- f. Vrijwilligers met expertise zijn goud waard; soms is facilitering van vrijwilligers noodzakelijk.
- g. Niet goed functionerende gemeenschapshuizen moeten failliet kunnen gaan.

Het is goed om een en ander bij de implementatie van het beleid voor ogen te houden.

4.3 Verdeling verantwoordelijkheid

Voor de duur dat accommodaties gemeentelijk eigendom zijn, worden kapitaallasten door de gemeente gedekt, evenals de kosten van groot onderhoud. Het is vervolgens aan de beheerstichting c.q. hoofdgebruiker om een sluitende exploitatie te realiseren, inclusief regulier onderhoud.

Bij gemeenschapshuizen is deze situatie al het geval. De gemeente dekt de genoemde kosten onder voorwaarde dat de sociaal-maatschappelijke functie van de voorziening voorop blijft staan, evenals sociale tarieven bij maatschappelijke activiteiten. Het is de verantwoordelijkheid van de beheerstichting om een sluitende exploitatie te realiseren, inclusief het kleine en dagelijkse onderhoud.

Een vergelijkbare benadering geldt voor erkende gemeenschapshuizen die niet in eigendom zijn van de gemeente. Bij het raadsbesluit van 19 mei 2015 (opheffen rechtsongelijkheid tussen gemeenschapshuizen) is hiertoe besloten voor de periode t/m 2018. Wat betreft het groot onderhoud geldt de restrictie dat in eerste instantie eigen (gereserveerde) middelen hiervoor worden ingezet.

Accommodaties die op lange termijn hun functie behouden dienen kwalitatief aan de maat te blijven. De financiële taakstelling m.b.t. accommodaties is in 2015 en 2016 voor een belangrijk deel ingevuld door het onderhoudsniveau tijdelijk te verlagen. Dit betekent dat alleen bij calamiteiten onderhoud plaatsvindt. Het is een maatregel die slechts korte tijd worden toegepast vanwege het risico van extra kosten in de toekomst. Vanaf 2017 zal het onderhoud weer op een zodanig niveau plaats vinden, dat de accommodaties structureel goed op orde blijven.

Als bij een gemeenschapshuis dat eigendom is van de gemeente de horeca in handen is van een private ondernemer, zal door de gemeente bij de beheersstichting een huurbedrag in rekening worden gebracht.

In overleg met gebruikers van buitensportaccommodaties zal overdracht van het reguliere onderhoud aan de velden e.d. plaatsvinden tegen een nader te bepalen vergoeding. Het is een stap in de richting van volledige verantwoordelijkheid voor de accommodatie.

Gymzalen hebben vooral een functie voor het onderwijs. De gemeente is wettelijk verplicht deze functie te waarborgen. Daarnaast worden gymzalen gebruikt voor uiteenlopende sport recreatieve activiteiten. Als de gymzaal onderdeel is van een gemeenschapshuis, ligt het beheer aldaar en wordt hiervoor door de gemeente een vergoeding verstrekt. Als de gymzaal op zichzelf staat wordt het beheer door de gemeente verzorgd. Beide situaties worden voortsnog gecontinueerd. Wel zal worden onderzocht of het aantal gymzalen kan worden beperkt gelet op de terugloop van het aantal leerlingen in het basisonderwijs.

Tussen de gemeente en beheerstichtingen van gemeenschapshuizen zijn huurcontracten gesloten. Deze zijn niet uniform vanwege de ontstaansgeschiedenis en het wisselend beleid van de voormalige gemeenten. Uniformering is gewenst, behalve als overdracht in het nabije verschiet ligt.

4.4 Nieuw voor oud

De gemeente werkt mee aan nieuwe accommodaties als daarmee bestaande accommodaties komen te vervallen.

Vernieuwing van accommodaties moet leiden tot een efficiënter gebruik t.o.v. de oude situatie. Samenwerking tussen gebruikers en tussen dorpen is hierbij gewenst. Per saldo moet het voor de gemeente tot een kostenbesparing leiden. Het moment van vernieuwing is wellicht een uitgelezen moment om de voorziening geheel aan de hoofdgebruiker(s) over te dragen. Uit het budget Ôs Dörp kan ondersteuning worden geboden bij de ontwikkeling van een businessplan.

Onderwijshuisvesting

Vanwege de demografische ontwikkeling (minder jeugd) is op veel plaatsen leegstand te verwachten en deels al aan de orde. Als de onderwijsfunctie wegvalt komt het gebouw weer in handen van de gemeente. Inzicht is nodig om hierop tijdig te kunnen inspelen. Gekeken moet worden naar mogelijkheden van hergebruik of anders sloop van het gebouw.

4.5 Afstoten bij ontbreken draagvlak

De gemeente zal geen voorzieningen in stand houden of financieel ondersteunen als deze niet door de gemeenschap worden gedragen.

Als met de facilitering door de gemeente geen sluitende exploitatie kan worden bereikt, ontbreekt het draagvlak om de voorziening in stand te houden. Dit kan het geval zijn als de bezettingsgraad laag is en daardoor onvoldoende inkomsten worden verworven. Afhankelijk van het type voorziening wordt dan gekeken naar mogelijkheden van hergebruik, verkoop of verwijdering.

Het afstoten (beëindigen) van voorzieningen is aan de orde als na samenvoeging (zie 4.4) terreinen of gebouwen niet meer worden gebruikt. Voorkomen moet worden dat de kosten hiervan op de gemeentebegroting blijven drukken.

4.6 Subsidiebeleid

Het subsidiebeleid wordt met name afgestemd op de kerndoelen van het gemeentelijk beleid: zelfsturing, jeugd (sport en cultuur), zorg, zelfregie en onderlinge hulp, inclusief preventie.

Conform het raadsbesluit van 7 juli 2015 geldt voor alle subsidies aan vrijwilligersorganisaties een algemene korting van 50% (met op onderdelen enkele afwijkingen; de korting bij jeugd betrof 25%). Via een motie in de raad van 22 maart 2016 is het ingangsjaar verschoven naar 2017. Zoals eerder vermeld betreft dit bezuinigingsbesluit een kwantitatieve benadering, ingegeven door de financiële situatie van de gemeente.

Nu de inhoudelijke focus van het beleid voor ogen staat zal deze al vanaf 2017 zijn effect moeten krijgen. Dat kan met de introductie van nieuwe subsidieregelingen en het creëren van enige financiële ruimte binnen het Domein sociaal. Zonder die combinatie is de kans op vernieuwing niet aanwezig en resteert slechts een uitvoering van het raadsbesluit van 7 juli 2015. Dit leidt tot de volgende aanpak:

- a) Voor 2017 geldt voor alle gesubsidieerde verenigingen en stichtingen als minimum het subsidiebedrag dat volgt uit het raadsbesluit van 7 juli 2015.
- b) Activiteiten met een meetbare preventieve functie vanuit de bril van het Wmo-beleid, kunnen voor aanvullende subsidies in aanmerking komen. Daartoe rekenen we ook de algemene voorzieningen voor de jeugd. E.e.a. leidt tot het milderen van de bezuiniging voor verenigingen en stichtingen die een belangrijke maatschappelijke functie vervullen.
- c) Als de nadruk op kerndoelen leidt tot afbouw van bepaald soort subsidies, dan wordt dat pas geëffectueerd in 2018, immers een verdere verlaging is in 2017 niet mogelijk (nieuwe verordeningen zijn niet vóór 1 juli 2016 vastgesteld).
- d) Het Fonds maatschappelijke activiteiten (FMA) biedt de mogelijkheid voor aanvullende incidentele/projectmatige subsidies, zodanig dat de realisatie van gemeentelijke kerndoelen wordt versterkt.

In het najaar van 2016 worden de subsidieregelingen na overleg met betrokken organisaties in bovenstaande zin aangepast en aan de raad voorgelegd. Bij die nieuwe regelingen wordt tevens gelet op het volgende:

- Subsidie is een aanvulling op de eigen middelen van een organisatie. Er dient sprake te zijn van een redelijke verhouding tussen subsidiegelden en de eigen bijdragen van leden/deelnemers. Gekeken wordt of hiervoor een norm kan worden bepaald.
- Onder eigen middelen verstaan we ook het vermogen, al dan niet beschikbaar via een gelieerde stichting, tenzij het gaat om een bestemmingsreserve in relatie tot de doelstelling van de organisatie.
- Bij de subsidiëring wordt gelet op de mogelijkheid om, naast deelnemersbijdragen, structureel eigen inkomsten te verwerven (bv. inkomsten uit de exploitatie van een eigen kantine, sponsoring).
- Extra inkomsten uit incidentele acties worden bij subsidiëring buiten beschouwing gelaten (verenigingen worden hiervoor niet 'gestraft'), tenzij dit enkel leidt tot vermogensvorming.
- Ook de mogelijkheden van cofinanciering worden in ogenschouw genomen.
- De nieuwe regeling moet voorkomen dat via verschillende kanalen subsidiegelden bij dezelfde personen terecht komen (stapeling).
- Subsidiëring in huisvestingslasten wordt kritisch onder de loep genomen. De huisvesting wordt immers vaak al indirect gesubsidieerd omdat de kapitaallasten en de kosten van groot onderhoud door de gemeente worden gedekt.

Met het voorgaande bevat de nieuwe systematiek een toespitsing op de kwalitatieve kerndoelen van het gemeentelijke beleid en een verschuiving van jaarlijks terugkerende subsidies naar incidentele bijdragen.

Fonds maatschappelijke activiteiten (FMA)

Bij raadsbesluit van 10 november 2015 is € 150.000,- voor het jaar 2016 beschikbaar gesteld voor het ondersteunen van lokale initiatieven, mede in relatie tot de bezuiniging op de verenigingen en stichtingen. Omdat die bezuiniging (deels) pas vanaf 2017 van kracht wordt en het restant van het leefbaarheidsfonds (ca. 1 ton) bij het FMA kan worden betrokken, stellen we voor de werkingsduur van het FMA te verlengen t/m 2018.

Voor de uitvoering van het FMA zal een subsidieregeling worden ontworpen die wordt ingezet voor vernieuwing, verbetering en verbinding, en daarmee voor versterking van de sociale infrastructuur. Het kan gaan om incidentele subsidies, projectsubsidies of garantiesubsidies.

Bij de bestemming kan worden gedacht aan:

- Nieuwe manieren om inwoners bij de vereniging/stichting te betrekken.
- Activiteiten waarmee de samenwerking met andere verenigingen/stichtingen wordt versterkt - kernoverstijgend.
- Het leggen van verbindingen tussen werksoorten (sport, cultuur, zorg, onderwijs). Dus inzet vanuit één sector ten gunste van een ander beleidsdoel, bv. vanuit het verenigingsleven t.b.v. onderlinge hulp of mensen in de knel.
- Vernieuwingen zodanig, dat ingespeeld wordt op maatschappelijke ontwikkelingen.
- Een deel van het fonds kan ter beschikking komen van de dorpen via het bureau dorpsraden.

Professionele organisaties

De subsidies voor professioneel werk in het sociale domein en de te leveren prestaties/resultaten worden bepaald in het kader van het beleid voor het betreffende beleidsveld.

4.7 Meer autonomie dorpen

Dorpen krijgen meer autonomie in het organiseren en ondersteunen van gemeenschapsactiviteiten.

Volgens de strategische visie is zelfsturing een leidend principe. Dat is natuurlijk ook van toepassing op de dorpen. Wat in en door de dorpen zelf kan worden gedaan en geregeld, dient in principe daar ook plaats te vinden. Dat geldt zowel voor activiteiten als voor voorzieningen. Het is een proces dat zich stap voor stap kan ontfouwen. Als (bescheiden) voorbeeld noemen we het overhevelen van middelen voor het ondersteunen van volksfeesten. Zoiets kan goed op het niveau van het dorp plaats vinden. De dorpsraden kunnen hierbij een rol spelen, maar daartoe hoeft het niet te worden beperkt. Afhankelijk van het specifieke onderwerp kan er invulling aan worden gegeven.

4.8 Perspectief verenigingsleven

Verenigingen en stichtingen worden aangemoedigd om meer samen te werken of samen te gaan, met respect voor de eigen keuzen die hierbij worden gemaakt. We vragen hen in te spelen op de demografische ontwikkelingen en op de verandering van behoeften bij inwoners.

Voor het lange-termijn-perspectief is het nodig dat verenigingen en stichtingen voorsorteren op de toekomst. Voor zover ze hier al niet mee bezig zijn, zullen we er aandacht voor vragen. Immers het verenigingsleven is een belangrijk element van de sociale infrastructuur. Vernieuwingen zullen door de gemeente worden gefaciliteerd (uit het budget Ôs Dörp of uit FMA-middelen). Ook kan de stichting Synthese hierbij een ondersteunende rol vervullen.

4.9 Flankerend beleid

Paracommercialisme

Gemeenschapshuizen zijn voor hun inkomsten voor een deel afhankelijk van de horeca. Volgens de APV (art. 2:34b) bestaat hiervoor ruimte, maar binnen zekere grenzen. De horeca-activiteit moet verband houden met activiteiten die in lijn liggen van de statutaire doelen van de organisatie. Met de beperkingen wordt vermeden dat er concurrentie ontstaat met de commerciële horeca. We gaan uit van goede afspraken tussen gemeenschapshuizen en de lokale horeca c.q. Horeca Nederland bij de invulling van paracommerciële activiteiten.

Er ontstaat een andere situatie als het horeca-gedeelte van een gemeenschapshuis in handen ligt van een bedrijfsmatige uitbater die beschikt over een adequate vergunning op grond van de Drank- en Horecawet. Dan is er veel meer mogelijk. De beheerstichting dient er dan wel voor te waken dat de gemeenschapsfunctie van de accommodatie niet in het gedrang komt.

Uitoefening van de horeca-functie mag uiteraard niet in strijd zijn met het bestemmingsplan. Om deze reden bestaat het voornemen om in het nieuwe woonkernenplan de gemeenschapshuizen een aangepaste horecabestemming te geven met een functieaanduiding (maatschappelijke activiteiten toegestaan). In principe is dan middelzware horeca toegestaan, onverlet de bepalingen van de APV. Hoe een gemeenschapshuis zich ook ontwikkelt, het bestemmingsplan leidt dan niet tot problemen.

Leges evenementen

Regelmatig organiseren vrijwilligersorganisaties kleine of grotere evenementen. Het is een manier om zich te presenteren voor de inwoners en om extra inkomsten te verwerven. Als een evenement wordt georganiseerd dient een vergunning te worden aangevraagd. Tot nog toe bracht de gemeente leges in rekening voor de evenementenvergunning, aanverwante vergunningen en het gebruik van gemeentelijke materialen, water en/of stroom. Uit een evaluatie is gebleken dat de kosten van het leges-systeem bijna gelijk zijn aan de opbrengsten. Daarom zal dit jaar worden voorgesteld om geen leges meer in rekening te brengen voor evenementen die worden georganiseerd door maatschappelijke organisaties of commerciële partijen. Het bespaart werk voor de gemeente en het is voordelig voor de betreffende organisatie.

5 Uitvoeringsprogramma

De uitvoering van het beleid vraagt om een programma waarin alle activiteiten en projecten zijn vermeld. Aan de hand hiervan kan de uitvoering worden gemonitord. Na elk jaar zal een tussentijdse evaluatie plaats vinden. In het kader van de reguliere beleidscyclus zal hierover worden gerapporteerd.

5.1 Modernisering subsidiesystematiek

Leudal beschikt over een algemene subsidieverordening (ASV) en over acht deelverordeningen waarin de subsidiëring voor afzonderlijke werksoorten is geregeld, namelijk:

1. Leefbaarheid en ontmoeting (jeugdwerk, ouderenwerk, vrouwenverenigingen, dorpsraden, vluchtelingenwerk, antidiscriminatie- en emancipatieactiviteiten, professioneel welzijnswerk, gemeenschapshuizen en ontmoetingsvoorzieningen in woonzorgcomplexen).
2. Sport (verenigingen op uiteenlopende sportgebieden).
3. Kunst en cultuur (muziek- en zangverenigingen, toneel, heemkunde, muziekonderwijs, bibliotheek, volksfeesten).

4. Educatie en ontwikkeling (peuterspeelzalen, voor- en vroegschoolse educatie/VVE).
5. Zorg (maatschappelijk werk, jeugdgezondheidszorg, EHBO, Zonnebloem, bureau HALT, slachtofferhulp, mantelzorg).
6. Jubilea en bijzondere prestaties.
7. Jeugdhulp gemeente Leudal.
8. Evenementen en publieksactiviteiten.

De huidige deelverordeningen bevatten bepalingen over professionele werksoorten. Dit is achterhaald. Als sprake is van budgetsubsidieëring is de ASV en een bedrag in de begroting toereikend. Bij een eerstvolgende wijziging zullen die onderdelen worden geschrapt. Dat geldt ook voor organisaties die uniek zijn in hun soort, zoals het bureau HALT en slachtofferhulp. Ook hier geldt dat de ASV en een bedrag in de begroting toereikend is. Het is immers niet de bedoeling om meerdere aanbieders de gelegenheid te geven een aanvraag in te dienen. Verder zijn bijdragen voor jubilea, cultuurprijs en sleuteloverdracht geen echte subsidies; die kunnen beter bij representatie worden ondergebracht.

Zoals bekend stelt de raad niet alleen de ASV vast, maar ook de deelsubsidieverordeningen in geval van wijzigingen. In veel gemeenten is hiervan afgestapt. Als de beleidskaders en de begroting zijn vastgesteld, is het de verantwoordelijkheid van het college om dit te vertalen in beleidsregels c.q. subsidieregels. In Leudal gebeurt dat wel bij Wmo-regelingen, maar bij de subsidieregelingen is die stap nog niet gemaakt.

Er zijn een aantal redenen om de systematiek in vermelde zin aan te passen.

- Het voorkomt dat de raad zich in details moet verdiepen, soms technisch van aard.
- Vaststelling van deelverordeningen door de raad is omslachtig en tijdrovend. Het vergt ambtelijk capaciteit die beter anders kan worden ingezet.
- De systematiek is niet klantvriendelijk; het duurt lang voor betrokkenen kunnen worden geïnformeerd.
- De VNG beveelt een modernisering van de systematiek aan. In 2013 is een model-ASV uitgebracht waarin artikel 3 als volgt luidt: *‘Burgemeester en wethouders stellen bij nadere regeling vast welke activiteiten in aanmerking kunnen komen voor subsidie. Voor zover van toepassing wordt hierin tevens bepaald welke doelgroepen voor subsidie in aanmerking komen, hoe de subsidie wordt berekend en hoe de subsidiebedragen worden uitbetaald.’*
- Het college heeft een verantwoordingsplicht aan de raad voor het door het college gevoerde beleid (art.169 Gemeentewet).

Om bovenvermelde redenen stellen we voor de systematiek aan te passen. Indien de raad hiermee instemt zal een aangepaste ASV worden voorgelegd. Overigens, bij geheel nieuwe subsidieregelingen zal de raad wel eerst worden geconsulteerd alvorens deze door het college worden vastgesteld.

5.2 Subsidieregelingen

Project	Omschrijving	Planning (gemeente)
Informatie naar verenigingen en stichtingen	Brief met informatie over het Beleidskader, het basisniveau subsidie 2017 en over de ontwikkeling van nieuwe subsidieregelingen.	Juli 2016
Nieuwe subsidieregelingen ingaande 1-1-2017	Ontwikkelen van nieuwe subsidieregelingen op basis van een operationalisering van het beleidskader.	Najaar 2016
Modernisering systematiek subsidieregelingen	Wijziging Algemene subsidieverordening (ASV) zodanig, dat het college verantwoordelijk wordt voor de uitvoeringsregelingen.	Najaar 2016
Regeling FMA (fonds maatschappelijke activiteiten)	Ontwerp subsidieregeling FMA.	Zomer 2016
Beoordelingskader budget Ôs Dörp	Ontwerp beoordelingskader op basis waarvan de implementatie van het onderhavig beleidskader kan worden ondersteund.	Zomer 2016

5.3 Accommodatieprojecten

Hierna volgt een overzicht van lopende en nieuwe projecten die een relatie hebben met de beleidskaders. Attentie: het betreft een eerste aanzet. De lijst is beslist nog niet volledig. Sommige projecten worden opgepakt door de gemeente. Bij de meeste ligt het initiatief in de dorpen. Ze zijn onder meer opgehaald tijdens het traject Ôs Dörp. De mate van betrokkenheid van de gemeente is wisselend. Met vermelding in onderstaand overzicht wordt het belang van de projecten onderkend, niet meer en niet minder. De mate en wijze van gemeentelijke betrokkenheid wordt van geval tot geval beoordeeld en ingevuld.

Het overzicht beperkt zich tot die projecten die al enige substantie hebben of als perspectiefvol worden beschouwd. Tijdens het traject Ôs Dörp zijn nog veel meer ideeën naar voren gekomen, maar die hebben nog enige rijping nodig voordat ze kunnen worden meegenomen.

Het overzicht is dynamisch van aard. Met enige regelmaat moet het worden geactualiseerd. Ook kunnen nieuwe projecten eraan worden toegevoegd, komend vanuit de dorpen of op initiatief van de gemeente als gewenste ontwikkelingen niet vanzelf van de grond komen.

Project	Omschrijving	Trekker Planning
ALGEMEEN		
Uniformering huurcontracten	De huurcontracten van gemeenschapshuizen worden op één lijn gebracht met als voorbeeld het contract met de BMV Eil, dat het meest actueel en compleet is.	Gemeente Najaar 2016
Prioritering overdracht accommodaties	Beoordelen welke accommodaties het meest kansrijk zijn om op korte termijn over te dragen.	Gemeente Zomer 2016
Overdracht accommodaties	Aan de hand van een plan van aanpak starten met gericht onderzoek en overleg.	Gemeente Vanaf de zomer 2016

Project	Omschrijving	Trekker Planning
Huur gemeenschapshuizen	Bepalen hoogte huur gemeenschapshuizen waarbij de horeca ligt bij een private ondernemer.	Gemeente Najaar 2016
Gymzalen	Onderzoek naar mogelijkheid om gymzalen af te stoten gelet op de vermindering van het aantal leerlingen in het basisonderwijs.	Gemeente Voorjaar 2017
HEYTHUYSEN		
Zwembad Heythuysen	Bepalen noodzaak verlenging overeenkomst. Op basis daarvan overleg met de exploitant. Vervolgens implementatie.	Gemeente Najaar 2016
Multifunctioneel gebruik accommodaties	Beter benutten accommodaties overdag	Nog starten
Multifunctioneel gebruik bibliotheek	Inloopcafé, eetpunt, cursussen, ontmoetingsplaats	Nog starten
ROGGEL		
Samenwerking verenigingen	Samenwerking muziek- en sportverenigingen	Nog starten
HEIBLOEM		
Samenwerking verenigingsleven	Centraal gebouw voor alle verenigingen	Werkgroep
Zorg samenbrengen	Samen koken, eten, bieden van zorg in het gemeenschapshuis	Overleg loopt
NEER		
Park Leudal Oost	Herontwikkeling sportpark 't Ligteveld. Bewegen, ontmoeten, cultuur, zorg.	Stichting Proces loopt
In d'n Haammaeker	Huisvesting cultuur en overige verenigingen	Proces loopt
Samenwerken paardensport Neer, Roggel, Heibloem	Naar één lokatie	
NUNHEM		
Voetbalaccommodatie	Accommodatie gebruiken als evenemententerrein voor andere verenigingen	
Gymzalen Nunhem en Haelen	Samenvoegen	Nog starten
BUGGENEM		
Vrijkomende lokalen school	Onderzoek naar herbestemming	Nog starten
Evenemententerrein	Verkoop aan verenigingen	Dorpsraad Loopt
HAELLEN		
Samenvoegen accommodaties		Nog starten

Project	Omschrijving	Trekker Planning
HORN		
Voetbal	Privatisering accommodatie voetbalclub	Nog starten
Samenwerking verenigingen	Gebruik van elkaars panden, materiaal, kennis, etc.	Nog starten
Accommodaties	Beter benutten accommodaties, incl. sportzaal St.Ursula	Nog starten
BAEXEM		
Samenwerking verenigingen	Samenwerking wat betreft sport- en gemeenschapsaccommodaties	
GRATHEM		
Samenwerking accommodaties GKC (Grathem en Kelpen-Oler)	Fusie is gereed, de accommodaties nog gescheiden. Samenwerking met andere verenigingen wordt besproken.	Verenigingen Overleg loopt
KELPEN-OLER		
Samenwerking verenigingen		Verenigingen Proces loopt
ELL		
Herbestemming oude Ellenhof	Er zijn ideeën om dit te verbouwen tot woongelegenheid voor jonge mensen en senioren.	Gemeente Overleg loopt
Gedeelde accommodaties voor meerdere dorpen	Betreft vier voetbalverenigingen	Verenigingen Overleg loopt
Multifunctioneel gebruik accommodaties		Verenigingen Nog starten
ITTERVOORT		
De Mortel	Verkoop gemeenschapshuis	Gemeente
NEERITTER		
Gemeenschapszaal	Exploitatie door stichting of coöperatie van verenigingen	Proces loopt
HUNSEL		
Nieuwe voetballocatie	Nieuwe accommodatie ter vervanging van diverse oude	Verenigingen
Omnivereniging		Dorpsoverleg
HALER		
Herbestemming oude school	Mogelijk in te zetten als ontmoetingspunt	Nog starten
Omnivereniging		Nog starten

Bijlage 1	Overzicht accommodaties
Bijlage 2	Overzicht subsidies